

Sygnatura akt VIII C 321/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

24 lutego 2016

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII. Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Agata Cieśla

Protokolant: Aleksandra Klepacz

po rozpoznaniu na rozprawie 24 lutego 2016 we W.

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w K.

przeciwko D. K.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 634 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VIII C 321/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A. z siedzibą w K. wniosła pozew przeciwko D. K., w którym domagała się zapłaty od pozwanego kwoty 2.294,84 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 25 stycznia 2013 do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że wierzytelność dochodzona pozwem wynika z faktu nielegalnego poboru energii elektrycznej, który został stwierdzony 22 listopada 2012 na skutek kontroli w lokalu mieszkalnym pozwanego przy ul. (...) we W.. Upoważniony do kontroli zespół stwierdził uszkodzoną (wciśniętą do środka) uszczelkę licznika energii elektrycznej znajdującego się w przedmiotowym lokalu oraz ślady ciał obcych wewnątrz licznika, co zostało odnotowane w protokole kontroli. Układ pomiarowy został zdemonstrowany przez kontrolujących i skierowany do badania laboratoryjnego, które potwierdziło uszkodzenie umożliwiające dostęp do jego wnętrza oraz zafalszowanie pomiaru dokonywanego przez ten układ. Wysokość szkody została ustalona ryczałtowo na podstawie (...) S.A. z siedzibą w K. zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji i (...) z 17 grudnia 2012, na podstawie których strona powodowa wystawiła pozwanemu 10 stycznia 2013 notę obciążeniową z terminem płatności do 24 stycznia 2013. Mimo upływu terminu płatności oraz wezwań do zapłaty, pozwany nie zapłacił należności.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny 18 grudnia 2014 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt VI Nc-e 1717763/14, w którym nakazał pozwanemu zapłacić stronie powodowej kwotę żadaną pozwem wraz z odsetkami oraz kosztami procesu (k. 5).

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany D. K. wniósł sprzeciw (k. 5v.-6), zaskarżając nakaz w całości i domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował żądanie strony powodowej zarówno co do zasady jak i wysokości. Zaprzeczył ażeby kiedykolwiek doszło do nielegalnego poboru prądu. Wskazał, że nabył przedmiotowy lokal na rynku wtórnym i licznik energii nie był wymieniany na nowy, a strona powodowa nie sprawdziła jego stanu technicznego. Zakwestionował badanie laboratoryjne oraz zarzucił, że nie wynika z niego aby doszło do nielegalnego poboru energii elektrycznej przez pozwanego. Zarzucił, że z badania nie wynika co mogło spowodować uszkodzenie licznika, zaznaczając iż dostęp do niego mieli pracownicy strony powodowej i spółdzielni mieszkaniowej (odczyty licznika, wymiana plomb w 2003, wymiana końcówki uszkodzonego kabla łączącego licznik z siecią w 2003). Dodał, że rachunki jakie płaci po wymianie licznika na nowy nie uległy zmianie w stosunku do wysokości rachunków jakie płacił przed wymianą, co wskazuje, że zarzuty strony powodowej nie znajdują potwierdzenia w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy. Wskazał, że toczyło się postępowanie w Prokuraturze W., które zostało umorzone, co również potwierdza brak podstaw do zasądzenia żądanej pozwem kwoty.

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanego (k. 51-54), strona powodowa podniosła, że czynności kontrolne zostały wykonane należycie, z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, nadto pozwany ani w trakcie kontroli ani po jej zakończeniu nie wniósł zastrzeżeń do dokonanych czynności, nie wnioskował również o przeprowadzenie badania laboratoryjnego w jego obecności, mimo pouczenia o przysługujących mu uprawnieniach. W ocenie strony powodowej w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z nielegalnym poborem energii elektrycznej. Z protokołu kontroli wynika, że w mieszkaniu następował pobór energii elektrycznej poprzez urządzenia podłączone do zasilania, zarazem badanie licznika wykazało, że nastąpiła ingerencja w układ pomiarowo-rozliczeniowy mająca wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez licznik. Strona pozwana dodała, że pozwany miał wyłączny dostęp do licznika, a mieszkanie nabył 14 lat wcześniej. Zdaniem strony powodowej umorzenie postępowania karnego jest bez znaczenia dla przedmiotowej sprawy.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia:

Pozwany D. K. jest właścicielem lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) we W. od 1998. Przedmiotowa nieruchomość została przez pozwanego nabyta na rynku wtórnym.

Stronę powodową i pozwanego łączy umowa, której przedmiotem jest dostarczanie i sprzedaż energii elektrycznej do lokalu mieszkalnego pozwanego.

[dowody:

- umowa o dostarczanie energii elektrycznej z 19.11.1998 k. 32-33,
- umowa sprzedaży energii elektrycznej z 20.07.2000 k. 33v.,
- przesłuchanie pozwanego, protokół elektroniczny z 07 października 2015 r.]

Upoważnieni pracownicy strony powodowej 22 listopada 2012 przeprowadzili kontrolę w lokalu mieszkalnym pozwanego przy ul. (...) we W.. Jej przedmiotem była kontrola prawidłowości działania i użytkowania układów pomiarowych oraz rozliczeń zużycia energii elektrycznej.

Podczas dokonywanych czynności kontrolowano sposób zasilania, działania i użytkowania licznika 1 fazowego typu A52 o numerze fabrycznym (...) leg. 1993.

Licznik zabudowany był wewnątrz mieszkania w szafce licznikowej w przedpokoju bez dostępu osób trzecich. Zabezpieczenie przedlicznikowe znajdowało się na klatce schodowej.

Kontrolujący stwierdzili wciśniętą do wewnątrz uszczelkę w lewym dolnym rogu licznika oraz w tym miejscu liczne otarcia odrapania z farby metalowej podstawy licznika. Wewnątrz licznika przemieszczały się nieliczne obce

ciała. Wciśnięcie uszczelki utworzyło szczelinę pomiędzy podstawą licznika a szklaną osłoną. Plomby legalizacyjne i dostawcy nie były uszkodzone.

W chwili kontroli licznik był prawidłowo podłączony i wykazywał zużycie.

W mieszkaniu pozwanego znajdowały się odbiorniki energii elektrycznej: lodówka, pralka automatyczna, RTV, komputer, czajnik bezprzewodowy, mikrofalówka i oświetlenie mieszkania.

Kontrolowany licznik został zdemontowany i przekazany do badania laboratoryjnego.

Pozwany nie zgłosił uwag ani zastrzeżeń do protokołu.

[**dowody:**

- upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr (...) k. 35,
- protokół kontroli nr (...) k. 36,
- protokół badania licznika energii elektrycznej k. 37,
- zlecenie OT k. 39,
- zawiadomienie k. 42,
- zeznania świadka W. J., protokół elektroniczny z 02 września 2015 r.,
- zeznania świadka H. W., protokół elektroniczny z 02 września 2015 r.]

Zakład Usługowo-Produkcyjny (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ś. przeprowadził 28 listopada 2012 badania laboratoryjne przedmiotowego licznika.

Zgodnie z oceną badania licznik był uszkodzony mechanicznie, istniał dostęp do wnętrza licznika i możliwość manipulacji bez pozostawiania śladów. Licznik w czasie badania nie wykazywał rozruchu. Błędy licznika mieściły się w granicach przepisów metrologicznych.

Opis oględzin zewnętrznych potwierdził wnioski z kontroli numer (...).

Pozwany nie odwołał się od wyników powyższego badania.

[**dowód:** protokół nr (...) k. 38]

Na podstawie protokołu kontrolnego numer (...) oraz protokołu badania licznika numer 239/O./2012 strona powodowa wydała decyzję, powołując się na art. 3 ust. 18 ustawy Prawo energetyczne z 10 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2012, poz. 1059 j.t.) oraz pkt 7. aktualnej wówczas Taryfy dla (...) Elektrycznej obowiązującej na terenie działania (...) S.A., zatwierdzonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 19 grudnia 2011, wskazując, że stwierdzone nieprawidłowości zostały zakwalifikowane jako nielegalny pobór energii elektrycznej poprzez ingerencję w układ, mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonanych przez układ pomiarowo – rozliczeniowy.

Na podstawie powyższej decyzji, strona powodowa wystawiła pozwanemu notę obciążeniową na kwotę 2.294,84 zł z terminem płatności do 24 stycznia 2013.

Strona powodowa dwukrotnie wezwała pozwanego do zapłaty. Pozwany nie uiścił żądanej należności.

[**dowody:**

- decyzja (...) z 12 grudnia 2012 k. 40,
- decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z wyciągiem z taryfy k. 31,
- nota obciążeniowa k. 41,
- wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniami ich odbioru k. 29-30]

Postanowieniem z 03 lipca 2013 Prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Stare Miasto zatwierdził postanowienie o umorzeniu dochodzenia w sprawie kradzieży energii elektrycznej. Dochodzenie umorzono z powodu nie wykrycia sprawcy przestępstwa.

Po wymianie licznika na nowy po przeprowadzonej kontroli, rachunki za prąd, przy takiej samej ilości sprzętu elektrycznego w mieszkaniu pozwanego, nie uległy istotnej zmianie.

[**dowody:**

- akta o sygn. 1 Ds. 2996/13,
- pisma pozwanego do strony powodowej wraz z odpowiedziami strony powodowej k. 63-66,
- potwierdzeń wpłat k. 67-72,
- przesłuchanie pozwanego, protokół elektroniczny z 07 października 2015 r.]

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie strony powodowej jako nie udowodnione podlegało oddaleniu.

Strona powodowa dochodziła od pozwanego zapłaty kwoty 2.294,84 zł wraz z odsetkami ustawowymi, wywodząc swoje roszczenie z faktu uszkodzenia licznika energii elektrycznej znajdującego się w mieszkaniu pozwanego, co z kolei stanowiło podstawę do wydania decyzji obciążającej pozwanego opłatą za nielegalny pobór energii elektrycznej.

W przedmiotowej sprawie stan faktyczny, w tym okoliczność uszkodzenia licznika w sposób wskazany w protokole kontroli oraz protokole badania licznika energii elektrycznej, nie był przedmiotem sporu.

Rozstrzygnięcie sprawy sprowadzało się w istocie do oceny kwestii czy stwierdzenie uszkodzeń (ingerencji) w układ pomiarowo-rozliczeniowy (licznik energii elektrycznej) jest równoznaczne z nielegalnym poborem energii elektrycznej i mogło stanowić podstawę wystawienia pozwanemu przez stronę powodową noty obciążeniowej.

Materialnoprawną podstawą żądania strony powodowej jest art. 57 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne z 10 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2012, 1059 j.t.). Zgodnie z jego dyspozycją, w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności, albo (§ 2 ww. artykułu) może dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych. Natomiast w świetle art. 3 pkt 18 powołanej ustawy przez nielegalne pobieranie paliw lub energii należy rozumieć pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

W przedmiotowej sprawie bezsporną jest okoliczność, że strona powodowa dochodzi od pozwanego opłaty za nielegalnie pobraną energię w wysokości określonej w taryfach, nie zaś odszkodowania na zasadach ogólnych.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, obowiązek wniesienia opłaty powstaje w wypadku nielegalnego pobierania energii, a więc faktycznego, nie tylko potencjalnego jej odbierania i korzystania z niej. Należy uznać za niewystarczające jedynie udowodnienie przez stronę powodową, że doszło do ingerencji w układ pomiarowo-rozliczeniowy. Niezbędne jest również wykazanie, że ingerencja ta miała wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy, a zatem, iż nielegalny pobór energii miał w istocie miejsce. Przedsiębiorstwo energetyczne nie jest zwolnione z obowiązku dowodzenia szkody i jej wysokości, niedopuszczalne jest traktowanie opłaty określonej w art. 57 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne jako kary ustawowej w rozumieniu art. 485 k.c. lub też jako kary umownej określonej w art. 484 § 1 k.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 grudnia 2009 r. sygn. III CZP 107/09, wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z 14 lipca 2010 r. sygn. III Ca 448/10).

Zgodnie z dokonanymi ustaleniami faktycznymi, strona powodowa nie sprostала ciężącemu na niej obowiązkowi dowodowemu, wynikającemu z art. 6 k.p.c. i nie dowiodła, iż pozwany rzeczywiście dokonywał nielegalnego poboru energii. Nie sposób zgodzić się z argumentacją strony powodowej, że sam fakt stwierdzenia ingerencji w układ pomiarowo-rozliczeniowy jest równoznaczny z nielegalnym poborem energii. Sąd wskazuje, że zgodnie z badaniami licznika przeprowadzonymi 28 listopada 2012 przez Zakład Usługowo-Produkcyjny (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ś., licznik wprawdzie był uszkodzony mechanicznie w sposób opisany w protokole kontroli, jednak błędy licznika mieściły się w granicach przepisów metrologicznych. Uwadze Sądu nie uszło również, iż w przesłuchaniu pozwanego, któremu Sąd w całości dał wiarę, wskazał on, iż uszkodzenia licznika w istocie nie spowodowały zmiany wysokości rachunków za energię elektryczną. Po wymianie licznika na nowy, przy takim samym zużyciu energii elektrycznej, pozostały na zbliżonym poziomie. Wskazana okoliczność przeczy twierdzeniom strony powodowej o nielegalnym poborze energii przez pozwanego, bowiem celem i istotą takiego działania jest uiszczenie niższej niż należna zapłaty za zużycie energii. Tymczasem strona powodowa w pismach procesowych wskazywała jedynie na podstawy do przyjęcia, że nielegalny pobór energii elektrycznej miał miejsce, argumentując, że stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości zakwalifikowane zostały jako nielegalny pobór prądu. Powyższe jest co najmniej niewystarczające dla wykazania okoliczności, iż nielegalny pobór energii elektrycznej rzeczywiście miał miejsce i świadczy o całkowicie subiektywnym twierdzeniu strony powodowej. Tymczasem, do skutecznego dochodzenia roszczenia niezbędne jest udowodnienie wskazanej okoliczności, czego strona powodowa nie dokonała.

W ocenie Sądu bez znaczenia w przedmiotowej sprawie była okoliczność, że pozwany nie odwoływał się od wyników kontroli ani badań licznika. Stwierdzały one bowiem stan obiektywny, czyli ingerencję w jego układ pomiarowo-rozliczeniowy, nie wskazując sprawcy tej ingerencji. Brak odwołania nie oznaczał natomiast uznania, iż pozwany pobierał nielegalnie energię. Dopiero strona powodowa swoją arbitralną decyzją zakwalifikowała nieprawidłowości jako nielegalny pobór energii.

W tym miejscu nadmienić należy, iż Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu instalacji elektrycznych, zgłoszony przez pozwanego na wypadek wykazania przez stronę powodową, iż doszło do nielegalnego poboru energii elektrycznej, skoro ta okoliczność nie została przez stronę pozwana udowodniona. W tej zaś sytuacji procesowej przeprowadzenie czasochłonnego i kosztownego dowodu z opinii biegłego sądowego celem poszukiwania prawdopodobnych okoliczności i przyczyn uszkodzenia przedmiotowego licznika nie było uzasadnione ani celowe. W tym miejscu dodać można, iż dochodzenie w sprawie kradzieży energii elektrycznej zostało umorzono z powodu nie wykrycia sprawcy przestępstwa.

Mając na uwadze powyższe ustalenia stanu faktycznego, wskutek nie udowodnienia przez stronę powodową okoliczności, że do nielegalnego poboru prądu przez pozwanego faktycznie doszło, powództwo podlegało oddaleniu, co znalazło swój wyraz w punkcie I. sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu, zawarte w punkcie II. sentencji wyroku, Sąd oparł na zasadzie wyrażonej w art. 98 k.p.c., który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu) i zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 634 zł, na którą składają się koszty zastępstwa procesowego ustalone zgodnie z § 6 pkt 3 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) na kwotę 600 zł oraz kwota 34 zł tytułem zwrotu poniesionych opłat skarbowych od udzielonego pełnomocnictwa.